

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (HE 9/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 5/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy pikaisesti toteuttamaan vaadittavat toimet, joilla turvataan Tilannehuoneen/Datahuoneen toiminnan jatkuminen välittömästi.
2. Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto toimittaa talousvaliokunnalle kaikki hallinnon alat kattavan sekä kansainvälisen toimialoittain jäsennettyä vertailua sisältävän selvityksen koronapandemian aikana myönnettyistä yritystuista maaliskuun 2022 loppuun mennessä.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain (508/2020) 5 a ja 5 e § sekä liite, sellaisina kuin ne ovat, 5 a § laissa 280/2021 sekä 5 e § ja liite laissa 1062/2021, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 12/2022 vp

5 a §

Sulkemiskorvaus

Tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä I tarkoitettulle yritykselle, jonka tilat on COVID-19-pandemian hallintaan liittyvän säädöksen tai viranomaisen määräyksen nojalla pidetty kokonaan tai osin suljettuina asiakkailta 21 päivän joulukuuta 2021 ja 28 päivän helmikuuta 2022 välisenä aikana, voidaan myöntää tässä pykälässä tarkoitettu korvaus (*sulkemiskorvaus*).

Sulkemiskorvausta voidaan myöntää myös yritykselle, jonka järjestämäksi tarkoitettu yleisötilaisuus on kielletty. Jos yritys on järjestänyt useita yleisötilaisuuksia, jotka ovat tulleet kielletyiksi, näihin haetaan korvausta yhdellä hakemuksella. Kieltämiseen rinnastetaan yleisötilaisuuden järjestämisen rajoittaminen tavalla, joka tekee tilaisuuden järjestämisen ilmeisen mahdottomaksi. Korvausta ei myönnetä toiseen ajankohtaan siirretystä tilaisuudesta.

Sulkemiskorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että rajoituksesta ei ole mahdollista poiketa edellyttämällä tartuntatautilain (1227/2016) 58 i §:ssä tarkoitettua EU:n digitaalista koronatodistusta. Sulkemiskorvauksen yritys- ja konsernikohtainen enimmäismäärä on 2,3 miljoonaa euroa.

Sulkemiskorvaus on laskennallinen korvaus, jonka määrittelyn perustana ovat seuraavat tiedot sulkemiskorvauksen vertailuajalta 1 päivästä tammikuuta 2022 28 päivään helmikuuta 2022:

1) maksetut yrityksen työntekijöiden palkkakulut tulorekisterin tietojen mukaan, prosenttimääräisinä korvattavat työnantajan sivukulut, joiden määräksi hyväksytään 20 prosenttia tulorekisterin mukaisista palkkakuluista, toiminimiyrittäjän ja henkilöyhtiön vastuullisen yhtiömiehen sulkemiskorvauksen vertailukauden palkkakulut yrittäjän eläkelain 112 ja 113 §:n mukaisesti vahvistetun sulkemiskorvauksen vertailukauden ensimmäisenä päivänä voimassa olleen työtulon mukaan ja yrittäjän eläkevakuutusmaksu ja sairausvakuutusmaksu sulkemiskorvauksen vertailukaudelta yrityksen oman ilmoituksen mukaan; ja

2) yrityksen sellaiset sulkemiskorvauksen vertailukauteen kohdistuvat, yrityksen hakemuksessaan ilmoittamat joustamattomat liiketoiminnan kulut, joihin luetaan vuokratulot ja muut kulut liiketoiminnassa käytössä olevasta omaisuudesta, liiketoiminnan harjoittamiselle välttämättömät lupa-, jäsen- ja vakuutusmaksut ja pitkäaikaiset sopimukset, laite- ja esinevuokrat, käyttöoikeuskorvaukset ja lisenssimaksut, välttämättömät vuokratyövoimakustannukset, ja sellaiset ennakkomaksut, jotka ovat lopullisia ja joihin ei ole aiemmin myönnetty kustannustukea.

Yrityksen tulee ilmoittaa hakemuksessaan sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuus liikevaihdostaan marraskuussa 2021. Laskettaessa sulkemiskorvaus yrityksen palkkakulut huomioidaan kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella, jonka yritys ilmoittaa. Muut kulut huomioidaan kerrottuna sulkemisen kohteena olevan liiketoiminnan osuudella ja luvulla 0,7. Näiden lukujen yhteissumma jaetaan vertailukauden kalenteripäivien määrällä ja kerrotaan sulkemiskauden kalenteripäivien määrällä. Sulkemiskorvauksesta vähennetään maksetut vakuutuskorvaukset ja samoihin kustannuksiin kohdentuvat mahdolliset opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät tuet. Jos sulkemiskorvauksen määräksi vähennyksen jälkeen jää alle 2 000 euroa, korvausta ei makseta.

Kielletystä yleisötilaisuudesta korvataan 1 päivästä lokakuuta 2021 alkaen aiheutuneet suorat, toteutuneet ja lopulliset kulut yrityksen ilmoituksen mukaan siten, että tapahtumaan kohdistuvat

Eduskunnan vastaus EV 12/2022 vp

palkkakustannukset korvataan täysimääräisesti ja muut kulut kerrottuna luvulla 0,7. Toistuvien yleisötapahtumien korvaus lasketaan kuitenkin noudattaen, mitä 5 momentissa säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitettua korvausta on haettava Valtiokonttorilta viimeistään 20 päivänä huhtikuuta 2022 kello 16.15 mennessä.

Sulkemiskorvaukseen ei sovelleta 2—5 §:ää eikä 7 §:n 1 momenttia.

5 e §

Matkailu- ja ravintola-alan sekä tapahtuma-alan yritykset ja liiketoimintarajoitusten alaiset yritykset

Matkailu- ja ravintola-alan sekä tapahtuma-alan yritykselle voidaan myöntää kustannustukea 1 päivänä joulukuuta 2021 alkavalta ja 28 päivänä helmikuuta 2022 päättyvältä tukikaudelta, jos yrityksen Verohallinnolle ilmoitettu päätoimiala sisältyi tukikauden ensimmäisenä päivänä liitteessä lueteltuihin TOL2008 -luokituksen mukaisiin toimialoihin ja jos yritys osoittaa hakemuksessaan, että tukikauden liikevaihto on laskenut yli 25 prosenttia vertailukauden liikevaihdesta.

Vaikka yritys ei ole toiminut liitteessä luetelluilla toimialoilla, yritykselle voidaan myöntää kustannustukea, jos yritys osoittaa hakemuksessaan, että sen liiketoiminta on kärsinyt yritykseen kohdistuneesta, COVID-19-pandemian hallintaan liittyvässä säädöksessä säädetystä tai viranomaisen määräyksessä määrätystä, 1 momentissa tarkoitettuun tukikauteen ajoittuneesta rajoituksesta ja että kyseisen tukikauden liikevaihto on laskenut yli 25 prosenttia vertailukauden liikevaihdesta.

Vaikka yritys ei ole toiminut liitteessä luetelluilla toimialoilla, yritykselle voidaan myöntää kustannustukea, jos yritys osoittaa hakemuksessaan, että sen liiketoiminta on kärsinyt sen keskeiseen asiakaskuntaan kohdistuneesta julkisoikeudellisesta, COVID-19-pandemian torjuntaan liittyneestä, 1 momentissa tarkoitettuun tukikauteen ajoittuneesta rajoituksesta ja että tukikauden liikevaihto on laskenut yli 25 prosenttia vertailukauden liikevaihdesta.

Kustannustukea myönnettäessä otetaan 4 §:n 3 ja 4 kohdan mukaisista kuluista huomioon enintään kolme kertaa yrityksen vertailukauden keskimääräistä kuukausikohtaista liikevaihtoa vastaava summa. Tuesta vähennetään yritykselle myönnetty muu 1 momentissa tarkoitettulle tukikaudelle kohdistuva tämän lain mukainen tuki samoin kuin opetus- ja kulttuuriministeriön samoihin kustannuksiin myöntämä tuki. Jos tuen määräksi vähennyksen jälkeen jää alle 2 000 euroa, tukea ei makseta. Tuen haku avautuu huhtikuussa 2022. Tuen hakuaika päättyy 31 päivänä toukokuuta 2022. Tuen yrityskohtainen enimmäismäärä on miljoona euroa ja konsernikohtainen enimmäismäärä 2,3 miljoonaa euroa.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettulle yritykselle voidaan myöntää kustannustukea 1 momentissa tarkoitettulta tukikaudelta 6 momentissa säädetyn kaavan mukaisesti seuraavien tekijöiden perusteella:

1) yrityksen 1 momentissa tarkoitettuna tukikauden liikevaihto, joksi määritellään:

a) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän joulukuuta 2021 ja 28 päivän helmikuuta 2022 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäverot Verohallinnolle kuukausittain, tai yrityksen oman ilmoituksen mukaan, jos yritys ei ole tehnyt arvonlisäveroilmoituksia Verohallinnolle;

b) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän tammikuuta 2022 ja 31 päivän maaliskuuta 2022 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvon-

Eduskunnan vastaus EV 12/2022 vp

lisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäveronsa Verohallinnolle neljännesvuosittain;

c) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2021 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäveronsa Verohallinnolle kalenterivuositteittäin;

d) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän tammikuuta 2022 ja 28 päivän helmikuuta 2022 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan tai niiden puuttuessa yrityksen oman ilmoituksen mukaan, jos yritys on perustettu siihen 2 kohdan a—c alakohdan nojalla sovellettavan arvonlisäverojen ilmoituskauden alussa tai sen jälkeen;

2) yrityksen vertailukauden liikevaihto, joksi määritellään:

a) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän joulukuuta 2019 ja 29 päivän helmikuuta 2020 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäverot Verohallinnolle kuukausittain, tai yrityksen oman ilmoituksen mukaan, jos yritys ei ole tehnyt arvonlisäveroilmoituksia Verohallinnolle;

b) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän tammikuuta 2019 ja 31 päivän maaliskuuta 2019 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäveronsa Verohallinnolle neljännesvuositteittäin;

c) yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto 1 päivän tammikuuta 2019 ja 31 päivän joulukuuta 2019 välisenä aikana, nämä päivät mukaan lukien, yrityksen tekemien arvonlisäveroilmoitusten mukaan, jos yritys ilmoittaa arvonlisäveronsa Verohallinnolle kalenterivuositteittäin;

d) yrityksen liikevaihto marraskuussa 2021, yrityksen tekemän arvonlisäveroilmoituksen mukaan tai sen puuttuessa yrityksen oman ilmoituksen mukaan, jos yritys on perustettu siihen a—c alakohdan nojalla sovellettavan arvonlisäverojen ilmoituskauden alussa tai sen jälkeen.

Tuki lasketaan seuraavan kaavan mukaan: $[(\text{vertailuajankohdan liikevaihto} - \text{tukikauden liikevaihto}) : \text{vertailukauden liikevaihto} - 0,25] \times (\text{tukikauden kiinteät kustannukset} + \text{tukikauden palkkauskulut})$.

Tässä pykälässä tarkoitettuun tukeen ei sovelleta 2 §:n 1 ja 2 kohtaa, 3 §:ää, 4 §:n 1 ja 2 kohtaa, 5 §:n 1—3 momenttia eikä 7 §:n 1 momenttia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Eduskunnan vastaus EV 12/2022 vp

Liite

Toimialat, joilla toimiville yrityksille voidaan myöntää 5 e §:ssä tarkoitettua kustannustukea

49310	Paikallisliikenne
49320	Taksiliikenne
49391	Säännöllisten linja-autojen kaukoliikenne
49392	Linja-autojen tilausliikenne
55101	Hotellit
55109	Motellit, matkustajakodit ja vastaavat majoitusliikkeet
55201	Retkeilymajat
55209	Lomakylät yms. majoitus
55300	Leirintäalueet, asuntovaunu- ja matkailuvaunualueet
55901	Asuntolat ja täysihoitolat yms.
55902	Maatilamatkailu, bed & breakfast
55903	Lomamökkien vuokraus
55909	Muulla luokittelematon majoitustoiminta
56101	Ravintolat
56102	Kahvila-ravintolat
56103	Ruokakioskit
56210	Pitopalvelu
56290	Henkilöstö- ja laitosruokalat
56301	Olut- ja drinkkibaarit
56302	Kahvilat ja kahvibaarit
59140	Elokuvien esittäminen
74901	Ohjelmatoimistot ja manageripalvelut
79110	Matkatoimistojen toiminta
79120	Matkanjärjestäjien toiminta
79900	Varauspalvelut, matkaoppaiden palvelut ym.
82300	Messujen ja kongressien järjestäminen
90010	Esittävät taiteet
90020	Esittäviä taiteita palveleva toiminta
90030	Taiteellinen luominen

Eduskunnan vastaus EV 12/2022 vp

90040	Taidelaitosten toiminta
91010	Kirjastojen ja arkistojen toiminta
91020	Museoiden toiminta
91030	Historiallisten nähtävyyksien, rakennusten ja vastaavien kohteiden toiminta
91040	Kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonpuistojen toiminta
93110	Urheilulaitosten toiminta
93120	Urheiluseurojen toiminta
93130	Kuntokeskukset
93190	Muu urheilutoiminta
93210	Huvi- ja teemapuistojen toiminta
93291	Hiihto- ja laskettelukeskukset
93299	Muulla luokittelematon huvi- ja virkistystoiminta
96040	Kylpylaitokset, saunat, solariumit yms. palvelut

Helsingissä 1.3.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri